

Prediker 7: 10: “Wie wijs is kijkt vooruit”.

Orde van dienst:

Welkom

Gebed

Votum en zegengroet

Psalm 93

Lezen: Prediker 12: 9-14

Zingen: GK 176b Wij kiezen voor de vrijheid.

Gebed

Kinderen: Monumenten.

Psalm 111: 1, 2

Lezen: Prediker 7: 1-14

Sela: “Gebed om vrijheid”.

Tekst: Prediker 7: 10

Preek

Nieuw liedboek 978 Aan u behoort o Heer der heren

Gebed

Collecte

Nieuw liedboek 913: 1, 2

Zegen.

Kindmoment: monumenten.

Preek:

Inl.: “Nou, dat deden wij vroeger niet....”.

“Als wij vroeger zo laat thuis kwamen.....!”.

Kennen jullie dat, jongens en meisjes, dat jullie ouders dat zeggen?

“In mijn tijd....!”

“Toen wij jong waren....”.

Als kind kun je je daar vreselijk aan ergeren, als je ouders dat zeggen: “In mijn tijd....”

Alsof vroeger alles beter was!

En daarbij: ‘Ik leef vandaag’.

Je kunt je als jongere zelfs schuldig gaan voelen, dat jij ook niet vroeger leefde. Alsof jij zelf slecht bent, omdat je in een slechte tijd leeft.

De woorden van Prediker zijn voor jongeren dus wel mooi: “Vraag jezelf niet af waarom het vroeger beter was dan nu”.

Kijk, Prediker begrijpt het tenminste!

Vond dat zure geklaag over “die jeugd van tegenwoordig” ook maar niks.

Daarbij: jij ervaart je tijd heel anders: wat biedt onze tijd niet veel mogelijkheden.

Je kunt reizen. Door Televisie en Internet kun je zoveel lezen en bekijken. Zoveel leren over het heelal of over verre landen. Er zijn zoveel opleidingen. En door facebook heb je contact met wel honderd vrienden. Je kunt zoveel opleidingen volgen. Je kunt sporten. En er is zoveel muziek via Youtube en Spotify, daar kon je vroeger alleen maar van dromen!

En kijk eens wat er in de ziekenhuizen allemaal niet kan tegenwoordig. Je krijgt zomaar een nieuwe heup of een nieuwe knie. En wat is er niet veel te kiezen in de supermarkt!

Moet je daarnaast eens kijken wat een armoede vroeger vaak was.

En zo kun je als jong en oud wat tegenover elkaar komen te staan.

Maar dat hoeft niet: als je samen beseft, dat je onderweg bent, kijk je vooruit. En dat geeft heel veel ruimte.

Thema: Wie wijs is kijkt vooruit!

- Hij leert ons kijken naar
1. vroeger
 2. vandaag
 3. morgen.

1. Vroeger:

“Was het vroeger dan niet beter?”.

Ja, dat lijkt soms zo.

Vroeger was het milieu nog niet zo vervuild. Nu drijven er enorme velden vol plastic deeltjes in de oceaan rond.

Vroeger was Nederland nog een christelijk land. Een eeuw geleden ging het overgrote deel van de mensen wel naar een kerk. In een stad als Amsterdam ging toen 95% naar de kerk. Nu 3%. En de helft daarvan komt dan nog uit Afrika of Suriname.

En moet je eens kijken naar de vele echtscheidingen. En hoe vrij jongeren zijn op seksueel gebied! Wat je allemaal kunt zien op Internet!

Vroeger, in mijn tijd, was dat niet zo.

Zo kun je ook terugkijken op de kerk.

Het ging vaak over het verbond. De doop. Er werden toen nog eens psalmen gezongen!

En de kerk zat vroeger altijd vol. 's Morgens en 's middags!

Of denk aan de tijd van de bloei van de Gereformeerde organisaties. Het GPV.

Wat brandde er toen een vuur voor de kerk!

Zo kun je ook met veel heimwee naar je eigen leven kijken.

Vroeger, de tijd dat je nog jong was en gezond. Toen je man nog leefde. Toen je nog met al je kinderen op zondag naar de kerk ging. Toen je nog samen van die mooie vakanties had!

Nu zit je daar alleen.

Prediker bedoelt dan ook niet, dat je niet met heimwee naar vroeger mag kijken.

Hij weet wel, dat dingen voorbij gaan. Achteruit kunnen gaan.

Dat je veel aan het leven kunt verliezen.

Het leven is lucht en leegte.

Het leven kan dus pijn doen.

De prediker zag dat ook. En had daar verdriet van.

Hij was zelf een afstammeling van David. Moet je nagaan! Hij had de bloeitijd onder Salomo nog meegemaakt. En nu...het rijk is gescheurd. Het goud verdonkerd.

Maar heimwee is wat anders, dan wat Prediker bedoelt.

Hij heeft het niet ver heimwee, maar over ergernis.

Dat je het vaak over vroeger hebt en dat het toen allemaal beter was: “In mijn tijd....!”.

De woorden van de Prediker gaan over ergernis. Over onvrede.

Over verzuring.

In de kerk is niets meer goed.

En die jeugd van tegenwoordig doet ook maar! “Zie jij ze nog in de kerk?!”.
En dan al die nieuwe liederen! Die muziekbands....

In mijn tijd....

Je verzuurt. Je ergert je. Je stoot je. Aan vandaag.

Je gaat die ergernis, die onvrede ook uitstralen. Je gaat klagen. Kritiek leveren.

En weet u, uiteindelijk erger je je, stoot je je aan God!

God, die jou in deze wereld en in deze tijd een plek geeft.

En jij hebt het alleen maar over vroeger: “In mijn tijd....”.

En weet u, dat klagen is eigenlijk heel erg hoogmoedig.

Om twee redenen:

1^e. Je vergeet dan “even”, hoe het komt, dat er vroeger en vandaag zoveel gebroken is.

Hoe komt het, dat de wereld er vroeger en vandaag zo uit ziet? Dat er in de wereld en in de kerk vaak zoveel problemen zijn?
Had God de aarde niet goed gemaakt?
Was hij niet begonnen met een paradijs?
En hebben wij het kwaad geen ruimte gegeven in dit leven?
Als je dus je krant leest of naar het journaal kijkt en daar al die vreselijke dingen ziet gebeuren, als je hoofd schudt over de tijd waarin we nu leven, denk dan ook eens aan jezelf.
Hoe komt het dat onze tijd zo is?
Dat er zoveel kwaad in de wereld is, vroeger en nu?
Dat komt toch bij ons vandaan!??

En als we het toch over jongeren gaat: die worden geboren en die groeien op in een wereld die wij hebben opgebouwd. Ze zien alles op de televisies, die wij in huis hebben gehaald. Op het Internet en de computers, die wij hebben gekocht. Ze roken omdat wij roken. Ze drinken omdat wij als volwassenen drinken. Zij leven in huwelijken, die door ruzie en echtscheiding niet altijd een mooi voorbeeld voor hen zijn. Vind je het vreemd, dat ze eerst maar even gaan samenwonen?

Hoe durf je dat te zeggen tegen jongeren: "In mijn tijd...!".
Alsof vroeger alles beter was! Alsof zij slecht zijn, omdat zij in een slechte tijd leven.

2^e. Het kan ook hoogmoedig zijn, omdat jij denkt, dat jij het overzicht hebt. Dat jij alles overziet en dus kunt zeggen "Vroeger was alles beter!".

Maar wie ben jij dat je denkt dat je het overzicht hebt?
Weet jij alle dingen?

Wij mensen zien vaak maar een klein stukje van de geschiedenis. En een klein stukje van de wereld. Zelfs ons eigen leven overzien we niet.

Pas dus erg op met je ergernis.

Voor je het weet erger je je, stoot je je aan God!

Want dat staat in vers 9: "*Heb een lange adem en beheers je rusteloosheid, want rusteloosheid heerst in het hart van de dwaazen*".

Rusteloosheid in de zin van ergernis.

Maar dwaas is in de Bijbel een ernstig woord.

'Dwaas' betekent niet maar, dat je een beetje dom bent.

'Dwaas' betekent, dat je je tegen God verzet: "De dwaas zegt in zijn hart: er is geen God".

Je laat dus de band met God los.

Jij overziet alles en God doet het niet goed. Je gaat op zijn troon zitten.

Dat is dwaas!

2. Vandaag.

"In mijn tijd...!".

Met die woorden vlucht je terug naar vroeger. Alsof vroeger alles beter was.

Maar dat is natuurlijk niet zo.

Kijk bijvoorbeeld naar het geweld van IS. Naar hun haat. Hoe zij mensen onthoofden.

Vrouwen verhandelen en verkrachten. Zelfs kinderen doden.

Het is vreselijk.

Maar bijna 3 eeuwen geleden waren volken als de Assyriërs in die streken ook vreselijk wreed. Door geweld en bloedvergieten boezemden ze alle mensen, die daar in het oosten vreselijk veel angst in.

Of denk aan de vorige eeuw: de 1^e en 2^e wereldoorlog. Ongeëvenaard geweld en haat. Miljoenen doden.

Of denk aan de kerkstrijd, die er steeds is geweest. Scheuren dwars door families en gezinnen heen. Wat waren er vaak een 'hete hoofden en koude harten'.

Nee, vroeger was het echt niet zoveel beter.

Goed en kwaad is van alle tijden.

Het kwaad is er dus ook. Altijd geweest. Daar hebben ouderen vaak gelijk in. Door hun levenservaring zien zij dat vaak heel scherp. Daar mogen ouderen op wijzen. En jongeren moeten daarvoor open staan.

Daar zit dit aan vast. En dat is erger.

Door het steeds over vroeger te hebben of door naar vroeger te verlangen, stoot je je, erger je je, aan het feit, dat God jou vandaag een taak geeft.

Het draait in dit leven niet om "mijn tijd".

Alsof God er alleen vroeger was en er toen dus vooral mooie dingen gebeurden.

Nee, God is een eeuwige God.

Hij is er vandaag ook.

Hij is niet opgesloten in vroeger. En als je over vroeger vertelt en wat God vroeger heeft gedaan, dan doe je dat niet omdat je naar vroeger vlucht en dat God er toen alleen was.

Nee, je vertelt over Gods grote daden vroeger, omdat je weet dat dan dus ook vandaag op hem kunt vertrouwen.

Het volk Israel vierde het Pascha met een lammetje en ongezuurde broden. En de verhalen over de uittocht uit Egypte werden weer breeduit verteld.

Maar die werden niet verteld omdat het vroeger allemaal beter was en God veel dichterbij.

Nee, ze werden verteld om elkaar te vertellen dat je ook vandaag op God kunt vertrouwen.

Wij vieren het Avondmaal met brood en wijn.

Niet alleen maar om terug te denken aan de kruisdood van Jezus eeuwen geleden bij Jeruzalem.

Nee, we doen dat om te beseffen, dat deze Jezus vandaag leeft en onze koning is!

Het is nooit "mijn tijd".

Wij leven altijd -God zij dank- in "zijn tijd".

En in die tijd hebben wij een taak.

Ook als ouderen.

Denk aan vorige week: u bent geen uitgebloeide zonnebloem, die zijn tijd gehad heeft, maar een zonnebloem, die vandaag vrucht draagt.

Er is nog een gevaar voor vandaag als je alleen maar hebt over "In mijn tijd....!".

Als je het vooral over vroeger hebt en dat vroeger alles beter was, dan kun je erop rekenen, dat je in deze tijd het contact met je kinderen en je kleinkinderen kwijt raakt.

Want je kinderen leven vandaag.

Als jij dan alleen maar scheldt op 'die mobieltjes' of op hun computerspelletjes, dan neem je afstand van hun leefwereld. Het gesprek stopt.

En nog dieper.

Je verbittert je kinderen of je kleinkinderen.

Je geeft ze het gevoel, dat ze zelf slecht zijn.

Slechter dan jongeren vroeger.

Maar dat is natuurlijk niet waar. En het is een vernietigende boodschap!

Dat geeft veel onzekerheid.

Het gevoel, dat je afgewezen wordt.

En dat is het tegendeel van de boodschap, die God laat horen.

De boodschap van God is door Jezus steeds: "Ik ken je helemaal. Ik ken je gaven en je zwakheden. En ik hou van je. Je bent mijn kind en als jij je aan mij durft te geven, ga ik iets moois van je maken."

3. Morgen.

Dat is het mooie van de bijbel: daar gaat het heel vaak over de toekomst. Over morgen. Over verwachten. Over de vreugde, die voor ons ligt. Over de nieuwe wereld.

Ook Jezus zelf heeft het voortdurend over het Koninkrijk van God, dat komt.

In de ogen van mensen lijken christenen soms erg ouderwets en behoudend.

Ze hebben een boek dat al bijna 2000 jaar oud is. Over dingen, die duizenden jaren geleden gebeurd zijn en opgeschreven.

Christenen lijken ouderwets.

Maar het is niet waar.

Christenen zijn juist heel modern, heel vooruitstrevend. Ze zijn onderweg naar een nieuw Koninkrijk. Een Koninkrijk waar geen geweld meer is, geen haat, geen dood.

Dat is een christen.

Dat boek van vroeger vertelt over een nieuwe toekomst, zodat we vandaag hoop hebben en liefde en verlangen.

Dat is een christen: je hebt God leren kennen uit zijn grote daden in vroegere dagen. Maar dat heeft een verlangen ontstoken in je hart, waardoor je vandaag op weg gaat.

Zoals een oude schatkaart.

Op zolder vind je in een oude kist een schatkaart. Oud en stoffig.

Maar het vertelt over een schat en je gaat op weg.

Je wilt de schat vinden!

Ergernis wordt hoop.

Verzuring wordt verlangen.

En we nemen elkaar mee.

Want dat hebben we vandaag nodig: verwachting, verlangen!

Dát inspireert. Dat ontsteekt vuur in je hart.

Dat maakt dat je in beweging komt. Dat je gaat zingen.

Dat je vandaag leert delen.

Kijk daarvoor naar Jezus.

Geboren in een dieptepunt van de geschiedenis.

Zijn volk lag in de greep van de keizer in Rome.

Onder de gesel van de wrede Herodes.

Levend geloof was verworden tot bloedeloos wetticisme. Regel op regel. Wet op wet.

De liefde verduisterd door kille trots.

De tempel stond weer op instorten.

Maar Jezus sprak niet over vroeger en dat het vroeger beter was.

Hij keek vooruit.

Naar het Koninkrijk van zijn Vader dat komen zou. Naar het vuur dat weer zou gaan branden. Naar mensen in een nieuwe bloei.

En hij ging ervoor.

Zijn wonderen tekenden de contouren van dat Koninkrijk.

Zijn leven was een stralend licht en inspireert tot op vandaag miljarden mensen. Zelfs in tijden van vervolging en vluchten.

Zijn kruisdood verlost ons van het kwaad en tekent de waarheid van zijn woorden.

Zijn opstanding opent de weg.

Hij laat ons zien, dat de God van vroeger er ook vandaag is en dat Hij ons meeneemt naar een morgen, die nooit meer zal breken.

Laat u door Hem meenemen en vervullen.

Verzuur niet, maar heb lief. Onstuimig lief.

Amen.